

Economia

La recerca, vital peR Al futur

27/09/14 02:00 - CATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR, DIRECTOR DE L'ESCOLA DE DOCTORAT I VICERECTOR DE POLÍTICA CIENTÍFICA DE LA UB - **ENRIC I. CANELA**

Parlar de recerca a Catalunya és parlar d'una cosa que els polítics diuen que funciona; hi ha consens. Diuen que és una estructura d'estat de les que hem de construir amb vista al nostre futur i que tenim un sistema de recerca "relativament" bo. Els investigadors, fins fa poc cofois, ho compartim. Afegeixo i destaco el "relativament" perquè és bo si ho mirem segons la mida i, encara més, si ho fem segons els recursos que hi posem, però si intentem objectivar i busquem l'autèntic impacte, la cosa és diferent. Dissortadament té molt poca influència en el sistema econòmic.

Tinc sensació de ridícul col·lectiu quan ens parlen del triangle de la recerca, ciència i innovació: Estats Units (Massachusetts i Califòrnia), Israel i Catalunya. De les meves paraules no s'hauria de deduir cap crítica als ponts de col·laboració que s'intenten crear entre sistemes i institucions de recerca, ni cap menysteniment a les poques relacions que ens podem permetre –les relacions valen diners– amb les universitats i centres de recerca d'aquests països, per altra banda líders en recerca i innovació i exemple a seguir.

M'agrada saber que es doten algunes beques d'intercanvi i ajustos a projectes de col·laboració. Són beques que promouran la millora d'algun grup de recerca, que faran créixer el seu impacte científic. Bé que hi hagi relacions, com més profundes millor, tota millora és bona, però no crec que això ens faci ser un país líder en innovació.

Estic relativament avorrit de sentir el tòpic que la inversió privada en R+D ha de ser aproximadament les dues terceres parts del total de la inversió en R+D. La proporció de la inversió que es fa en R+D pel sector públic és més alta que la d'altres països. La conclusió paradoxal seria dir que la inversió que ha de créixer és la del sector privat ja que l'esforç públic ja és elevat.

Aquest seria, potser és, un gran error. Una observació, relativament superficial, mostra que en els països més competitius la inversió relativa en R+D del sector públic és més baixa que aquí, però el percentatge del PIB dedicat a R+D per part d'aquests països és més alt i, en conjunt, la inversió pública en R+D és més alta.

Fa uns mesos, Mariana Mazzucato explicava que sense l'elevada inversió pública en R+D no existirien molts productes creats per la inversió privada. Fa uns anys, en un article de premsa, ja deia Mazzucato que "l'èxit d'una innovació sempre és incert i pot requerir més temps del que estiguin disposats a esperar els bancs tradicionals o el capital risc". Ens deia també que sense l'estat no existiria ni Google ni Galxo SmithKline. Deia també que Apple, entre d'altres grans companyies, potser ni existiria sense la gran inversió del sector públic.

Hi ha una cosa evident, està empíricament demostrat que els discursos i les declaracions dels responsables polítics no generen innovació. No conec casos en què les paraules dels polítics hagin mogut a invertir de forma relativament sostinguda en innovació i a apostar pel desenvolupament de productes incerts. Segur que algun n'hi haurà, per algun espuri interès o per estrany patriotisme, però amb tota certesa: no han fet canviar el posicionament d'un país. Sense entrar en el territori de l'especulació, el capital és mou, arreu, segons expectatives. Si, en canvi, és cert que la inversió pública sostinguda, encara que no sigui molt elevada, ha fet canviar la dinàmica d'alguns països.

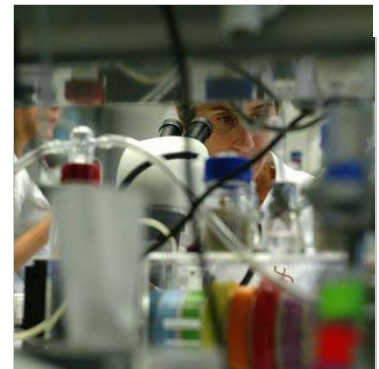
Hi ha un llinar per sota del qual la inversió en R+D deixa de ser inversió i es converteix en despesa en R+D. Són recursos que no produiran més benefici al país que la satisfacció de qui els rep. Això potser podrà servir per mantenir viu, com la letargia dels ossos quan hivernen, el sistema de recerca esperant temps millors i per tal que aleshores el sistema desperti i hi pugui contribuir a crear riquesa per al país.

33 articles diaris.

Els investigadors i el país sencer podem estar satisfets i destacar els recursos captats per investigador per fer recerca o pel nombre d'articles que publiquem en revistes indexades. Una dada: els investigadors de les universitats públiques vam publicar durant el període 2008-2012 una mitjana de 33 articles cada dia. Està molt bé, però malauradament d'aquests 33 articles no en traiem gaire benefici. Ningú no se n'ocupa. No hi ha recursos ni possibilitats de fer res amb aquest coneixement.

Només hem d'assenyalar una excepció. La recerca biomèdica translacional té un impacte directe en la salut. La recerca que es fa als nostres laboratoris-hospitals és d'aplicació immediata. Allà tenim el pacient. No hi ha una creació de riquesa perquè, malauradament, no fem res perquè això passi, però té un gran impacte social. Omplim telenotícies però no hi ha capital per invertir. Molt en podríem treure, algun valent se'n surt, però no és això.

Segurament el consens és una gran virtut, però també pot ser un gran error, entre altres coses obvia el debat. La inversió en R+D és d'alta sensibilitat política, no és ideològicament neutra.

La inversió, tant la pública com la privada, és clau per fomentar la recerca. Foto: ARXIU /QUIM PUIG.

Tinc sensació de ridícul col·lectiu quan ens parlen del triangle de la recerca, ciència i innovació: Estats Units (Massachusetts i Califòrnia), Israel i Catalunya. De les meves paraules no s'hauria de deduir cap crítica als ponts de col·laboració que s'intenten crear entre sistemes i institucions de recerca, ni cap menysteniment a les poques relacions que ens podem permetre –les relacions valen diners– amb les universitats i centres de recerca d'aquests països, per altra banda líders en recerca i innovació i exemple a seguir

Enric I. Canela

Altres articles de l'autor

26/07/2014 **Coneixement i indústria**

28/06/2014 **Transferència tecnològica**

Més articles ...

La professora Mazzucato

Mariana Mazzucato és professora d'Economia de la Innovació a la Universitat de Sussex. És una reconeguda investigadora en el camp de la innovació, que escriu habitualment a la premsa. Recentment ha publicat el *best-seller* *The Entrepreneurial State: Debunking Public vs. Private Sector Myths*. Una de les seves tesis és que en no admetre el paper de l'Estat estem socialitzant només els riscos, mentre que les recompenses es privatitzen en poques mans.

Darrera actualització (Dissabte, 27 de setembre del 2014 02:00)

DESA LA NOTÍCIA A:

Des del **registre** pots veure i gestionar totes les notícies desades i de les que en fas seguiment.